

O čom pacient nehovorí

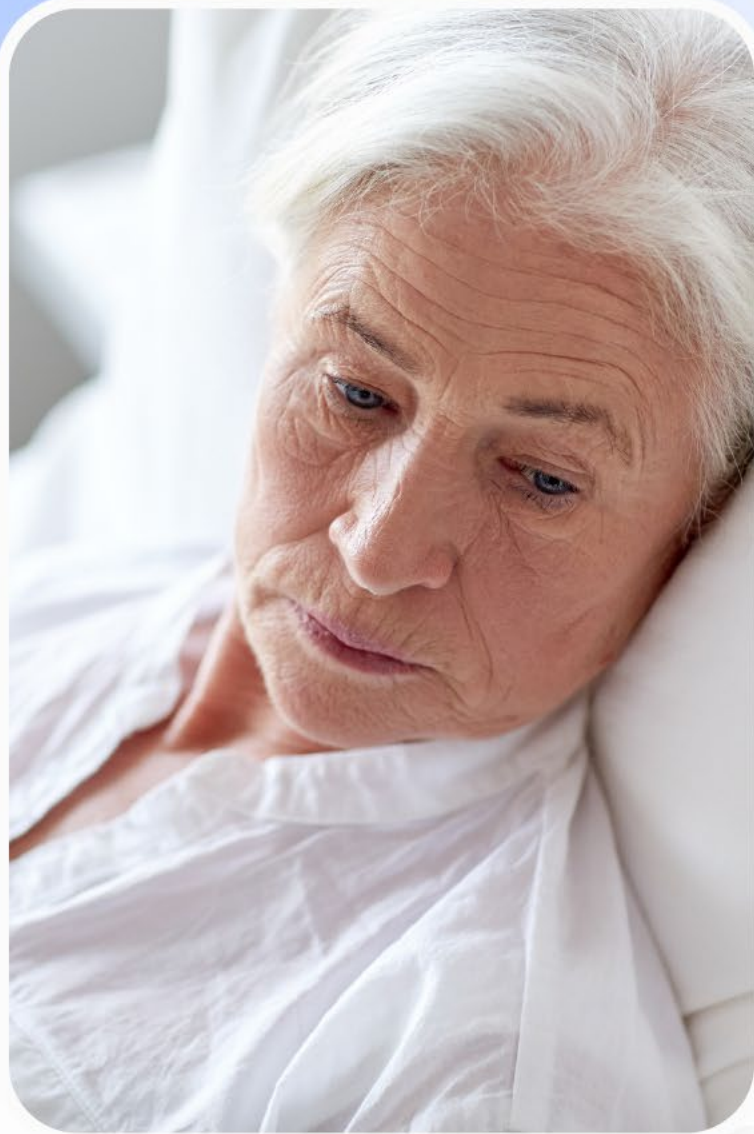
Gerhard Glazer-Opitz
– Nemocničný kaplán NSP Bojnice –

O čom pacient nehovorí Alebo, čo nám hovorí aj bez slov? Čo nám pacient nedopovie?

- Zavrite si oči a skúste si predstaviť, že **nasledujúca veta, ktorú teraz vyslovíte je úplne poslednou** vo vašom živote. Po nej váš život končí. Je to modelová situácia.
- **Akú vetu by ste teraz povedali, čo by to bolo?** Keď si túto vetu ešte raz pre seba zopakujete, čo ste ňou vlastne povedali? Komu ste sa prihovorili. Sebe, druhým, životu, smrti, vesmíru?

Komunikácia v poslednej fáze života

—
“U nevyliciteľne chorého viac ako u kohokoľvek iného veľa hovorí reč tela. Mnoho už vidíme z jeho tváre, očí. Ako sme sa my cítili, prípadne zatvárali pri poslednom slove života v našej modelovej situácií?”

Koľko informácií nám došlo, bez toho, aby sme vôbec niečo vyriekli.

O čom nehovorí

O sebe

**O svojom vnútornom
prežívaní**

**O svojom tápaní,
strachu, beznádeji**

O čom nehovorí

O sebe

**O svojom vnútornom
prežívaní**

**O svojom tápaní,
strachu, beznádeji**

O čom nehovorí

O sebe

**O svojom vnútornom
prežívaní**

**O svojom tápaní,
strachu, beznádeji**

Hľadanie zmyslu

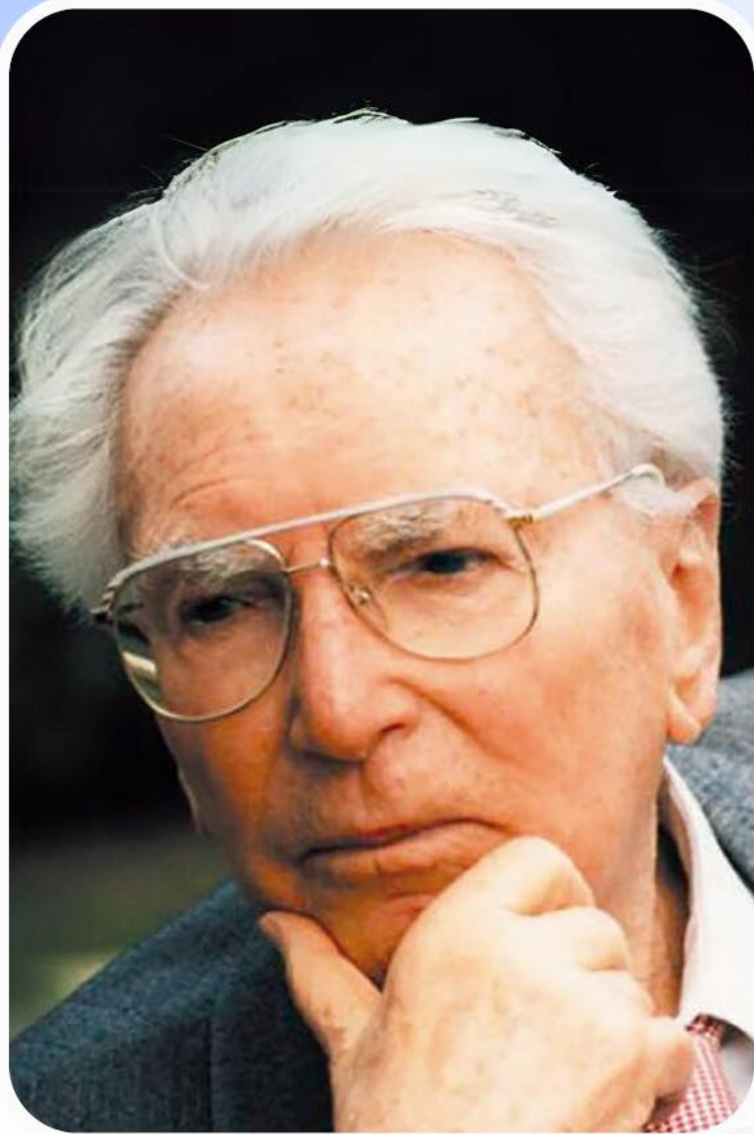
Ak hľadáme odpoveď na otázku týkajúcu sa konca ľudského života, pýtajme sa na zmysel života človeka. Či má vôbec záujem o úzdravu. Niekedy pacient odmieta oficiálne potvrdenie diagnózy, s ktorou má výsostne osobný problém sa stotožniť.

**Zakladateľ logoterapie – potrebuje poznať svoj zmysel života.
V. E. Frankl vo svojej knihe „A přesto říci životu ano“ sa na základe
vlastnej skúsenosti z koncentračného tábora intenzívne zaoberá
myšlienkou „zmyslu“.**

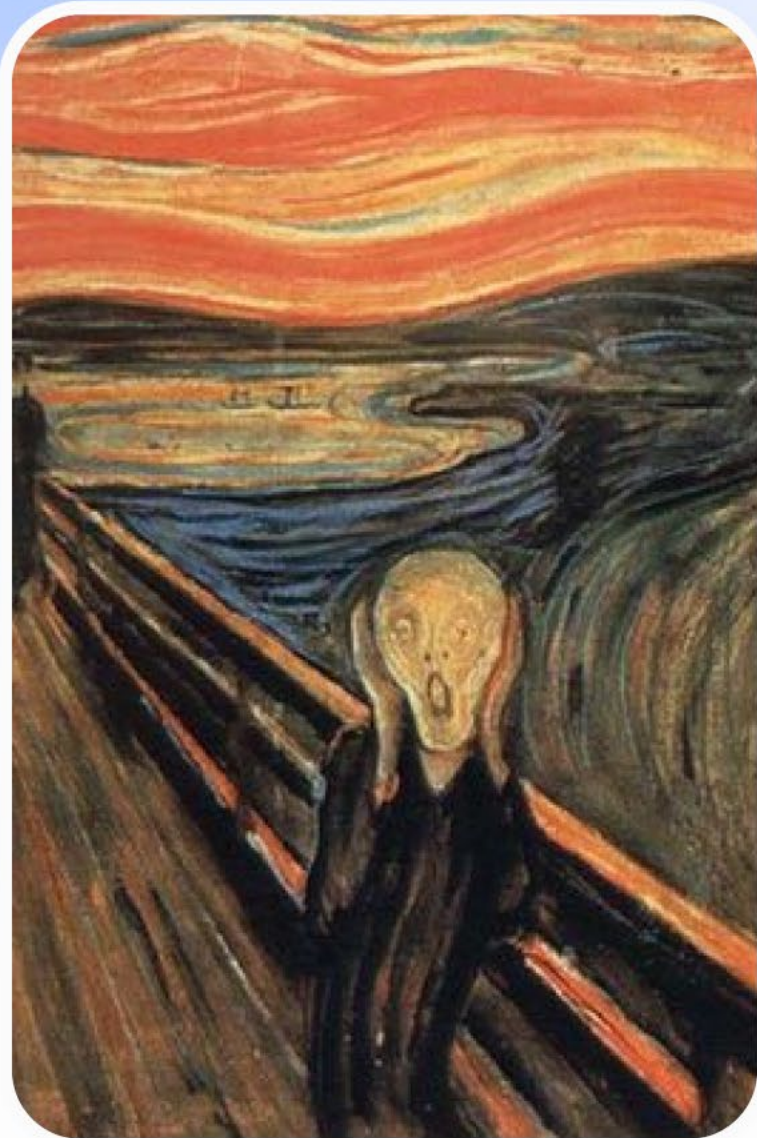
**Píše, že je možné zostať sám sebou a slobodný aj v absurdných
podmienkach. Nereagovať len pod vplyvom vonkajších okolností.
Aj tu však mohol byť väzeň typickým koncentračníkom,
alebo človekom, ktorý si zachová svoju ľudskú dôstojnosť.**

Vychádzajúc zo zmyslu života pacient chce vedieť, čo ho čaká,
čo sa deje v jeho tele, ale zároveň sa toho bojí a preto sa nepýta.

Frankl nás učí, že tieto extrémne náročné situácie sú pre nás príležitosťou uvedomiť si, že nielen aktívny život, ktorý nám umožňuje vytvárať hodnoty, či požívačný, ktorý umožňuje zážitky z krásy umenia a prírody, ale aj život poznačený utrpením a bolesťou, má svoju hodnotu, význam a zmysel. Aj núdza a smrť patria k celkovému ľudskému životu.

**Končiť ľudský život je podľa mňa,
ako dokončiť umelecké dielo. Neraz
toto dielo nedokončí sám umelec**

Komunikácia o možnom dobrom
zomieraní napomáha dokončiť
ľudský život dôstojne a s úctou.

Životné osudy nám chcú povedať
veľa o núdzi, utrpení,
ktoré sú v skutočnosti našimi
učiteľmi, ako skutočne byť.

Kedy mlčanie presahuje slová. Keď už nie je čo povedať, je neskoro na lekárske zásahy, ale ešte skoro na definitívne rozlúčenie sa, je to krutý čas pre najbližších členov rodiny, kedy chcú pred všetkým uniknúť

Kto má dostatok síl a lásky, aby si sadol k zomierajúcemu, a chápe hodnotu mlčania, ktoré je silnejšie než slová vie, že pohľad na neho nie je ani trápny, ani nevzbudzuje hrôzu.

Pohľad ticho umierajúceho človeka pripomína padajúcu hviezdu medzi miliónmi svetiel na vzdialenej oblohe.

